

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

HATSEK ADOLF.

hová az előfizetési összegek
— valamint a kéziratok küldendők. —

TARTALOM: Az üzletmenet az 1907. évben. — A mellékcikkek. — Vegyes hírek.

Az üzletmenet az 1907. évben.

Valamennyi dohánygyártmány forgalmának folytonos növekedése, amely a pénzügyminiszterium jegyzékeiben és kimutatásaiban mutatkozik, valóságos iróniája az összes dohányárudák üzletmenetének. Mert évek óta nem volt az üzletmenet oly rossz, mint aminő ebben a nemsokára végéhez érő évben volt. Ez az állításunk majdnem ellentmondásnak látszik, mert miután a dohánygyártmányokat a trafikosok hozzák forgalomba, tehát minden egyes elárusító részesedik a bevétel többletében. Ez ugyan logikailag helyes, de sokféle oknál fogva nem áll.

Mindenek előtt a különlegességi fajok fogyasztása mutat fel óriási emelkedést. Világosan látjuk ezt a Budapesten fennálló váci-utcai különlegességi tőzsdénél, amelynek forgalma nyolc év alatt megkétszereződött.

Másik tényező, amely a kimutatásokban nagy szerepet játszik, azok a fajok, amelyek külföldre szállítatnak, amelyek tehát nem az országban adatnak el. Továbbá némely fajtajú szivarok és cigaretták tagadhatatlanul Ausztriába nagyobb számban mennek ki, mint a mily mennyiségben Ausztriából hozzánk behozatnak. Minden körülmények között pedig egy bizonyos. A dohánykísárosok nagyon rossz üzleteket csinálnak, sokkal rosszabbakat, mint a múlt évben.

Ennek okai, mert ennek számos oka van, a következőkben rejlik:

Bebizonyosodott az a tény, hogy a vasárnapi munkaszünet árt a forgalomnak. Legálább ebben az egy évnegyedben, amelyről itéletet mondhatunk, majdnem minden dohánytőzsdében 20—30% visszaesés tapasztalható. Sőt, még sok olyan elárusítót is ismerünk, akiknek üzlete az általános vasárnapi munkaszünet folytán többé egyáltalán nem életképes. Éveken át tiltakoztunk a kötelező vasárnapi munkaszünet ellen. Sőt egyes trafikosok meg is támadtak bennünket, mert az általános vasárnapi munkaszünetet elleneztek és csupán a munkaszünetnek azt a formáját kívántuk, amely azelőtt állt fenn és amelyet a miniszterium a mi kérelmeink folytán engedélyezett. Abból az alaptételből indultunk ki, hogy az olyan csekély jövedelmű embereket, mint a trafikosok, nem szabad keresetükben háborgatni. Azt mondtuk, hogy akinek módja van rá, az menjen sétálni, ellenben a szorgalmast nem szabad arra kényszeríteni, hogy pihenjen, ha szüksége van arra a pár garasra, amelyet vasárnap megkeresne. De mit használt mindez. Meg kellett hajolnunk a közakarat előtt és most kitűnik, hogy mennyire igazunk volt. A fővárosban az általános vasárnapi munkaszünet közel két millió koronával kevesebb forgalmat jelent. A rossz üzletmenet második oka abban áll, hogy majdnem minden kávéház különlegességi trafik. Természetesen, ha a pénzügyi kincstár csupán saját érdekeit tartja szem előtt és a forgalmat a szegény kísárosok bőrére kiterjeszti, akkor ez, szeliden szólva, a leginkorrektebb eljárás,

amely csak valaha létezett. Nyilvánvaló, hogy ilyképen a különlegességi trafik forgalmának az évig kell emelkednie, ellenben a trafikosának folytonosan csökkennie. Ehez járulnak még a nagytrafikosok tiz kistőzsdéjükkel, amelyeknek összforgalma több mint két és fél milliót tesz ki; szintén egy oly összeg, mely a kistrafikosok bevételeiből esik el. Azt fogják ellenvetni, hogy ez régebben is így volt. Oh nem! Ami manapság történik, az előbb nem volt meg. Még pár évvel ezelőtt a nagytrafikokhoz kapcsolt kistőzsdék összes forgalma alig egy félmilliónál többet tett ki. Ezeknek a kistrafikoknak a forgalma azért emelkedett oly mértékben, mert ma tényleg a kistrafikosok konkurrensei gyanánt kezelik és vezetik őket. Valóságos botrány, hogy jelenleg miképen történik a szivarok kiadása. Ugy látszik, hogy a dohánymonopólium körén belül még néhány kicsiny monopólium foglal helyet.

A kistrafikok szaporodásáról, ami természetesen hasonlóképen ártalmára van minden egyes kistrafikosnak, nem akarunk beszélni. Mert ha van valami, ami a dohányárudák rohamos szaporodását gátolja, ez bizony nem a pénzügyminiszterium, hanem a hallatlanul magas üzletbérék.

Az 1907. évi üzletmenet a főváros összes kistrafikosaira nézve nagyon rossz volt, a jövő évben azonban minden valószínűség szerint még sokkal rosszabb lesz. Mert, ha az itt felsorolt bajokon nem segítenek, akkor a kistrafikosok egy igen nagy része úgy el fog vérezni, hogy nem fog többé feléledni.

Hogy is volna lehetséges, tekintve az uralkodó drágaságot, a rengeteg magas üzleti költségeket, még csekélyebb jövedelemből megélni? Az teljesen lehetetlen. Csak egyetlen segítség van és ez abban áll, hogy a főváros kistrafikosai egy zászló alá csoportosuljanak és vállvetve küzdjenek érdekeikért. Ha a trafikosok fölöttes hatásai nem akarják a sürgősen szükséges segítséget nekik megadni, akkor a képviselőháznak kell az ügyet magáévá tennie és az állampolgárok egy nagy csoportját, akik mint állami munkások rendkívül meg vannak terhelve, védelmébe ven-

nie, hogy őket az éhenhalástól megmentse. Mert mi nem eseteljük túlsötét színekkel a helyzetet, idáig fogunk jutni, ha segítség nem érkezik, ha ezek a tarthatatlan állapotok még tovább is fenn maradnak.

A mellékcikkek.

A fővárosi dohányárusok helyiségei még mindig színes képekkel vannak díszítve, melyek mindegyike valamelyik gyáros reklámjául szolgál. A cigaretta papiros és szivarszipkák gyártóinak tehát igen kényelmes és könnyű dolguk van. Reklámjaikat a legjobb helyen alkalmazzák anélkül, hogy ezért egyetlen fillért adnának. Ennek a túlságos előzékenységnek a gyárossal szemben az a következménye, hogy az illető cikken kevesebbet keres a trafikos, mert azt az árucikket a saját helyiségében olyan népszerűvé teszi, hogy kénytelen raktáron tartani. Ezt a kényszer azonban a gyáros maga előnyére kihasználja, amennyiben a detailelárusítás árait is ő diktálja ahelyett, hogy a trafikos állapítaná meg, minthogy talán jogában áll az illető cikken annyit keresnie, amennyit akar.

De a gyáros azt mondja: Az én gyártmányomat a közönség most kedveli, mindenki keresi, tehát kénytelen vagy te is azt raktáron tartani még akkor is, ha én diktálom az árat. És ebben az erőszakosságban a naiv elárusító még segítségére van a gyárosoknak, amikor ingyen reklámot csinál nekik. Gyanútlanul esik a csapdába és üzletének üres falait teleaggatja a színes képekkel. Sőt még olyan embereket is ismerünk, akik nem átalják ezeket a képeket magánlakásukban szobadiszül felaggatni. A butaság ellen — tudvalevőleg — hiába küzdenek az istenek.

Minthogy azonban e dologban életkérdésről van szó, szükségesnek látjuk erre időről-időre visszatérni. Beállott ugyanis annak a szüksége, hogy a dolgot energikusan kezünkbe vegyük, minthogy elsősorban a mellékcikkeken való haszon oly fontossá lett, hogy enélkül egyetlen trafik sem állhatna fenn; másodsorban pedig, mert kitűnik, hogy napról-napra több ember támad a kistrafikosokra, hogy amugy is szükre szabott jövedelmüket megrövidítse. Ujabb idő óta a nagytrafikosok azok, akik a trafikosok részleges függő (?) helyzetét arra használják fel, hogy a mellékcikkeket monopolizálják. A csekély százalék, amelyet a miniszterium a nagytrafikosoknak provizióként ad, arra kényszeríti őket, hogy mindenféle mellékjövedelmek után nézzenek, s így azt a körülményt, hogy a szegény kistrafikosok kénytelenek náluk bevásárolni is kihasználják és nagy-tőzsdéjükben, amelynek előírás szerint semmiféle más árukat a trafikosoknak eladnia nem lenne szabad, az összes dohányzó szerekből teljes raktárt rendeznek be. Kézenfekvő dolog, hogy a szegény emberek kénytelenek ezeket az árukat drága pénzen ott vásárolni, ha nem akarják a nagytrafikos kegyét elveszteni.

Ilyen visszaélések csak nálunk, Magyarországon történhetnek. Ausztriában már régen véget vetettek volna ezeknek. Azt hisszük, hogy a nagytrafikosoknak proviziójuk javításáért kellene küzdeniök, nem pedig azon fáradozni, hogy szegény embereket hogyan lehetne kiszipolyozni. Ez a szánalmas eljárás a «handlék» testületéhez illik, nem pedig a m. kir. kincstár képviselőihez.

Ami most már a trafikosokat illeti, igen rövid idő múlva alkalmat fogunk nyújtani, hogy ebben az ügyben magukat kibeszéllíessék, hogy azután ezeket a panaszokat esetleg felsőbb helyen előterjesszék. Továbbá gondoskodni fogunk arról, hogy a gyárosok, akik plakátjaikat a kistrafikokban ki akarják függeszteni, az illető trafikost ezért megfelelően kárpótolják. Ha a nagytrafikosok ezeket a reklámtáblákat helyiségeikben kifüggesztik, akkor a nagytrafikosok bizonyára tudják, miért teszik. Önzetlenségből bizonyára nem.

Vegyes hírek.

A szivarok megdrágulnak. Már hetekkel ezelőtt jeleztük a szivar és dohány nagyobb arányban történő megdrágulását. Mint most értesülünk, a tárgyalások az osztrák és a magyar dohánymonopólium közt annyira előrehaladtak, hogy a dohány és szivar árának felemelése már január 1-én megtörténhetik. Néhány dohányfajon kívül, állítólag Regalitas, Trabuco, Britanika, Portorico árát akarják felemelni. Valószínűleg még néhány népszerűtlen fajtát be fognak vonni a forgalomból.

Sikkasztás az osztrák dohányárusok egyesületében. A naponkban az osztrák igazságügy-minisztert Malik képviselő és társai meginterpellálták egy ítélet miatt, melyet az országos törvényszék hozott és melynek értelmében Porges titkárt és szerkesztőt valamint Langer Eliz elnöknőt a sikkasztás vádjára alól felmentette, noha maga a bíróság is elismerte, hogy 4407 koronát emeltek. Az igazságügyminiszterhez intézett interpelláció így hangzik:

Elsőnek alulírott batorkodtam a bírósági határozatot még jóval a képviselőház nyári ülészakának vége előtt az igazságügyminiszternek átadni azzal a kérelemmel, hogy a közérkölcés érdekében ilyen bírósági gyakorlat ne folytattassék. Mit mond ez a határozat más szavakkal:

«A tényállásból kitűnik, hogy vagy Langer Eliz asszony, vagy Porges — úr sikkasztott vagy lopott.

Minthogy azonban a bíróság nem tudja, hogy kettőjük közül ki tette, nem is veszi a fáradságot magának, hogy ezt megvizsgálja és mindkettőt futni hagyja.»

Egyáltalán nem törődnek azzal, hogy a jelenlegi cs. kir. osztrák igazságügyi kormányzat néhány börtönbevaló példánnyal többet vagy kevesebbet enged szabadon szaladgálni. De ez az eset azért bir jelentő-

séggel, mert Porges egy rendkívül veszedelmes individuum, aki feladatául tűzte ki a trafikosok félrevezetését és egy úgynevezett «szervezés» alkotójául adja ki magát, amely minden irányban, még pedig úgy a trafikosokra, mint pedig a fogyasztóra és az államra egyaránt kártékonyan és rombolóan hatna.

Ennek az «organizátornak az ártalmatlanná tétele végett, aki szemtelen módon egy egész talpig becsületes testületet — aminő az ausztriai trafikosság — szolgálatába állit, hogy — miként Porges magát burkoltan kifejezte — «a trafikosok szervezése által magának megélhetést biztosítson», szükséges mindenekelőtt az igazságügyminiszter állásfoglalása a fentismertett bírósági határozattal szemben. Ez már azért is szükséges, mert Porges érti a módját, hogy tekintélyes számu képviselőket, akik nyilván intencióit nem ismerik szolgálatába szegődtesse, akik tisztességtelen törekvéseiben öntudatlanul támogatják.

Alulírottak a következő kérdést intézzük:

«Hajlandó-e Ö Excellenciája, ez ügyben ez elfoglalt álláspontját legsürgősebben megismertetni?

Malik. Iro, Dr. Jäger, Spies, Kasper, Kopp, Romaczuk, Oleschnicki, Weltschik, Goll, Redlich, Winter, Stark, Dr. Chiari, Kaiser.

Bécs, 1907. október 25-én.

A dohányosok sztrájkja Perzsiában. Az angol-orosz egyezmény napjaiban az okiratszerű megerősítés dacára majdnem hihetetlenül hangzik, amit Perzsia alapos ismerősei a cityben az angol-orosz rivalitás napjairól beszélnek. Egy angol syndikatus annak idején elnyerte a dohányexport és elárusítás monopóliumát évi 15000 font sterling fizetése ellenében. De az oroszok a mullahk háta mögé bújtak és ezek megremítették a jámbor perzsákat, t. i. kijelentették, hogy a dohány, mely a hitetlenek kezein ment át, s ezáltal tisztátlanná és élvezete tilossá válik. Ennek az lett a következménye, hogy egész Perzsiában a dohányosok sztrájkja következett be, és a gazdag perzsa dohánykereskedők inkább a nyílt piacon elégették készletüket, mintsem, hogy a hitetlenek kezeibe jutni engedjék. Midőn a perzsa kormány szolid kényszert kísérelt meg, az angolok lemészárlásával fenyegetődtek annyira, hogy végre magának az angol követnek unszolására a koncessziót újból megvonták.

Az alexandriai cs. és kir. osztrák-magyar konzulátus 1906. évi jelentéséből. Cigaretta. 1906. július 1-én az egyiptomi cigaretták hehozatali vámját Németországból 2.70 márkáról 7 márkára kg-onként emelték fel, amiáltal Németország bevásárlása, amely az egyiptomi cigaretták egyik legjelentékenyebb fogyasztója, az 1905. évi 368645 kgról 1906-ban 256458 kgra csökkent. Természetesen ez a hiány az összegezésnél is kifejezésre jut, mert a kivitel 702813 kgról 554372 L. E. értékben 590047 kgra 465863 L. E. értékben szállt alá a jelentés évében. Angolország 86581 kgot, India 73681 kgot Ausztria és Magyarország 46767 kgot és Franciaország 19895 kgot vásárolt.

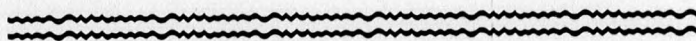
Cigarettapapiros. A behozatal hiányt mutat fel és az 1905. évi 37319 L. E.-ről 33497 L. E.-re esett. E behozatal legnagyobb részét még mindig Ausztria és Magyarország látja el és kizárólag ívpapirt szállít.

A khinai cigarettaparról jelentik, hogy egy újonnan alapított khinai cigarettagyár piacra vitt cigarettái a khinaiak közt, mindenesetre azonban csakis ezek közt, tetszésre találnak és jól fogynak. Idegennek túlerős. Belföldi dohányt, meglehetősen széles lapokban, de Sumatrából és a Philippini-szigetről való dohányt is használnak. Skatulyába csomagolják 10 darabonként szopókával és az áruk 1—2½ cent. A belföldi dohánynak felhasználására úgylátszik a Pauting-suban levő mezőgazdasági iskola búzditotta a khinaikat. Mindenesetre az itt gyártott cigaretta eredménnyel veszi fel a versenyt a shanghaii virágzó American Tobacco Co. gyártmányaival, amelyek rendkívül ügyes reklámok folytán még Északi Khinában is nagy fogyasztásnak örvendenek. Pekingben, a fővárosban is új iparvállalatok vannak keletkezében.

A görög dohánytermés. Athénből írják. Hivatalos adatok a jelen évi dohánytermés eredményéről még mindig nem adattak ki. Szakértő magánjelentések szerint a termés összesen 2800000 Okára (1 Oka = 1.28 kg.) szemben a rendes 7½ millió Oka átlagterméssel, becsülhető. Sary és Lamiadohányt 1 millió Okát (átlagtermés 3 mil. Oka) produkáltak, Argos 500000 Okát (1½ mill. Oka) Agrinion 1 millió Oka (2 mill Oka) Koniarisia Kesserli és Phiotis 300000 Okát (1 mill. Oka). Tudvalevőleg az 1906. évi termés is gyenge volt, úgy hogy az 1905. évi bő termés árukészlete teljesen kimerült. A jelenlegi görögországi árukészletek 1 millió Okára tehetők. Tehát összesen 3800000 Oka áll rendelkezésre, amiből Görögország saját szükséglete részére 1300000 Oka vonandó le. Görögország dohánykivitele Egyptom, az osztrák és a magyar dohánymonopóliumok, Tunis, Németország, Hollandia, Belgium és Svájc közt oszlik meg. Egyptom maga átlag legalább 2½ millió Okát vásárol évenként.

A török dohánypiacról. Konstantinápolyból a következő jelentést kapjuk: A hosszantartó nyári szárazság miatt az ideai macedóniai dohánytermés rendkívül veszélyeztetve volt. Szerencsére azonban még idejekorán esős idő állott be, miáltal a palánták anynyira magukhoz tértek, hogy most nagyon jó termésre van kilátás. A minőség is jónak ígérkezik. Trapezuntból, Samsuntból stb. is kedvező hírek érkeznek a termés állásáról, Trapezunt Bafrában 5 millió kgra becslik a 3 milliós múlt évi terméssel szemben. Az árak

jók. — A török dohánykereskedőket néhány év óta rendkívül aggasztja a görög dohány versenye. Görögországban a dohánytermesztés az utóbbi években jelentékeny haladást tett, különösen Thessaliában és a görög dohány főleg Egyiptomban cigaretták előállítására nagyon kedvelt. Németországban is feldolgozzák. A jelen évben a görögországi termés nagyon silány és csak körülbelül egy harmadát teszi az átlagtermésnek. Az 1905. évi bő termés készletével együtt mintegy 4 millió kg. sárga görög dohány áll a kereskedelem rendelkezésére. Majdnem ennyire csupán Egyiptomnak van szüksége. Jó években 7 millió kg. sárga dohányt termelnek. A szűk termés miatt az árak emelkednek és a kevésbé jó fajok, amelyek még kevés idővel ezelőtt vevőkre nem akadtak, nagyon keresettek.

Egy ügyes elárúsító leány, ki a magyar és német nyelvet birja, tőzsdében azonnal felvétetik.

— Czim a kiadóhivatalba. —

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely dohánynagyárusok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny sajnos következménye, hogy a dohánynagyárusok és különlegességi raktárak tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyk elárúsításával. Ezen visszas állapotra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánynagyárusító u. m. **Hirsch Jakab budapesti**, továbbá az **aradi, miskolci, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olmüci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák**. Elster és Topf lemergi cég kívánatra szivesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánynagy- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Der Geschäftsgang im Jahre 1907. — Die Nebenartikel. — Vermischte Nachrichten.

Der Geschäftsgang im Jahre 1907.

Die kontinuierliche Steigerung des Consums sämtlicher Tabakfabrikate, in den Listen und Ausweisen des Finanz Ministeriums, sie bildet eine Ironie auf den Geschäftsgang jedes einzelnen Tabakkleinverschleissers. Denn seit Jahren ist dieser Geschäftsgang nicht ein solch schlechter gewesen, wie er diess in dem bald zu Ende gehenden Jahre war. Fast sieht diese Behauptung einem Widerspruche ähnlich, denn, nachdem ja die Tabakfabrikate durch die Trafikanten in Vertrieb gezeugt wird, so partizipirt ja jeder einzelne Verschleisser an den Mehrerlös. Das ist zwar logisch richtig, stimmt aber aus manigfachen Gründen nicht.

Vorerst sind es die Specialitätensorten, deren Consum eine riesige Steigerung erfahren haben. Wir sehen diess deutlich an der in Budapest bestehenden Specialitätentrafik in der Váci-utca, deren Consum seit acht Jahren sich verdoppelt hat.

Ein zweiter Faktor, der in den Ausweisen eine grosse Rolle spielt, bilden jene Sorten, welche nach dem Auslande gehen, die also nicht im Lande verkauft werden. Ferner gehen auch unleugbar manche Sorten Cigarren und Tabake nach Österreich ganz gewiss mehr, als von Österreich zu uns kommen. Unter allen Umständen ist abar eines gewiss. Die Tabakkleinverschleisser machen sehr schlechte Geschäfte, weit schlechtere als im Vorjahre.

Die Gründe, denn es sind mehrere solche vorhanden, bestehen in Folgendem:

Es hat sich die Thatsache erwiesen, dass die Sonntagsruhe dem Cosum schadet. Zumindest in dem einen Quartal, welches man beurtheilen kann, zeigt sich bei fast allen Tabaktrafikanten eine Abnahme des Con-

sums von 20—30 Prozent. Ja, wir kennen sogar sehr viele Verschleisser, deren Geschäft durch die allgemeine Sonntagsruhe überhaupt nicht mehr lebensfähig ist. Jahre lang hatten wir uns dagegen gesträubt der allgemeinen Sonntagsruhe das Wort zu reden. Ja, wir wurden sogar von vielen Trafikanten angefeindet, weil wir die allgemeine Sonntagsruhe bekämpften und weil wir bloss jene Sonntagsruhe wollten, wie sie vordem war und über unsere Bitten vom Ministerium bewilligt wurden. Wir gingen von dem Grundsatz aus, dass man Menschen deren Einkommen so gering ist, wie bei dem der Trafikanten in ihrem Erwerbe nicht stören dürfe. Wir sagten, dass, wem die Möglichkeit geboten ist, spazieren zu gehen, der soll es thun, dagegen darf aber der Fleissige nicht gezwungen werden auszuruhen, wenn er die paar Groschen benöthigt, die er am Sonntag verdienen würde. Aber was nützte das Alles. Wir mussten uns den allgemeinen Wunsche fügen und nun zeigt es sich, wie sehr recht wir hatten. In der Hauptstadt dürfte die allgemeine Sonntagsruhe, bei zwei Millionen Kronen Minderkonsum ausmachen. Ein zwieter Grund des schlechten Geschäftsganges besteht darin, dass fast jedes Kaffeehaus eine Specialitätentrafik ist. Ja wenn das Finanz Aerar bloss seine eigene Interessen im Auge hat und den Consum auf Kosten der armen Kleinverschleisser ausbreitet, so ist das, gelinde gesagt, das unkorrekteste Vorgehen, das es jemals gegeben. Natürlich muss dann die Specialitätentrafik himmelhoch steigen und der Trafikant im Gegentheil mit seinem Consum immer sinken. Dazu kommen noch die zehn Kleintrafiken der Grosstrafikanten mit einem Gesamtverkehr von über zweieinhalb Millionen Kronen, ebenfalls ein Betrag, welcher von den Losungen der Klein-

verschleisser in Wegfall kommt. Man wird sagen dass diess auch früher war. O nein! Das was dermalen geleistet wird, das hat es früher nicht gegeben. Noch vor wenigen Jahren betrug der ganze Consum der Kleintrafiken welche an den Grosstrafiken angehängt sind kaum mehr als eine halbe Million. Der Consum dieser Kleintrafiken ist derart gewachsen, weil sie heute thatsächlich als Konkurrenz der Kleintrafikanten, behandelt und geführt werden. Es ist ein wahrer Skandal, wie die Ausfolgung der Cigarren dermalen erfolgt. Es scheint, dass in dem Tabak Monopole noch einige kleine Tabak Monopole drinn festsitzen. Von der Vermehrung der Kleintrafiken, die ja natürlich ebenfalls den Consum jedes einzelnen Trafikanten schädigen, wollen wir nicht sprechen. Denn wenn Eines die rapide Zunahme der Tabaktrafiken verhindert, so ist es wahrlich nicht das Finanz Ministerium, sondern die unerschwinglich theuren Lokalmiethen.

Der Geschäftsgang im Jahre 1907 ist bei allen Kleintrafikanten der Hauptstadt ein sehr schlechter gewesen, dürfte aber, aller Voraussetzung nach im kommenden Jahre noch weit schlechter werden. Denn, werden die hier geschilderten Übelstände nicht behoben, dann verblutet ein sehr grosser Theil der Kleintrafikanten derart, dass es kein Aufkommen gibt.

Wie wäre es auch möglich, angesichts der herrschenden Theuerung, der imens hohen Regiekosten, bei einem noch geringeren Einkomen zu leben. Das ist vollständig ausgeschlossen. Es gibt nur eine einzige Rettung und die besteht darin, dass die Kleintrafikanten der Hauptstadt sich um eine Fahne schaaren und Schulter an Schulter um ihre Interessen kämpfen. Sind es nicht die den Trafikanten vorgesetzten Behörden, welche ihnen die so dringend nothwendige Hilfe angedeihen lassen können, so muss sich das Abgeordnetenhaus damit befassen, einen grossen Theil Staatsbürger, die als staatliche Arbeiter mühselig beladen sind, in Schutz zu nehmen um sie vor dem Verhungern zu schützen. Denn, wir schildern nicht zu schwarz, es müsste dahin kommen, wenn

nicht Hilfe kommt, wenn diese unhaltbaren Zustände noch länger andauern sollten.

Die Nebenartikel.

Noch immer haben die hauptstädtischen Tabaktrafikanten, ihre Lokale mit bunten Bildern ausstaffirt, von denen jedes einzelne Bild eine Reklame für irgend einen Fabrikanten bildet. Die Erzeuger von Cigarettenpapieren und Cigarrenspitzen haben es demnach sehr bequem und sehr leicht. Sie bringen ihre Reklammmittel gleich an Ort und Stelle an, ohne dass sie hiefür auch nur einen Heller ausgeben.

Die Folgen, welche dieses alzu liebenswürdige Entgegenkommen den Fabrikanten gegenüber, nach sich ziehen, bestehen aber in den Minderverdienst an den betreffenden Artikel, nachdem ja der Trafikant diesen Artikel in seinem eigenen Lokale derart populair macht, dass er ihn zu halten gezwungen ist. Diesen Zwang aber, nützt der Fabrikant zu seinem eigenen Vortheile aus, indem er die Preise auch für den Detailverkauf diktirt, anstatt, dass ihn der Trafikant festsetzen sollte, zumal es ihn doch freistehen muss, an den Artikel so viel zu verdienen, wie viel er eben will.

Aber da kommt der Fabrikant und sagt: Mein Artikel wird jetzt vom Publikum gesucht, er wird von jedem verlangt, folglich musst Du ihn auch dann auf Lager halten, wenn ich selber den Preis diktire. Und zu diesem Gewaltakte hilft den Fabrikanten der naive Verschleisser, der für ihn eine Gratis Reklame übt. Ahnungslos geht er ihn in die Falle und bedeckt die leeren Wände des Lokales mit den bunten Bildern. Ja, wir kennen sogar Leute, welche sich nicht entblöden, diese Reklamtafeln als Zimmerzierde in ihrer Privatwohnung aufzuhängen. Gegen Dummheit kämpfen bekanntlich die Götter vergebens.

Nachdem es sich jedoch in dieser Sache um eine Lebensfrage handelt, halten wir es für nothwendig von Zeit zu Zeit darauf zurückzukommen. Es hat sich nämlich die Nothwendigkeit herausgestellt, der Angelegenheit energisch unsere Mithilfe zu leihen, nachdem fürs erste der Nutzen an den Nebenartikeln derart wichtig geworden ist, dass ohne diesen kaum eine Trafik bestehen könnte; fürs zweite zeigte es sich, dass von Tag zu Tag, mehr Leute sich an den Trafikanten herandrängen, um ihnen den ohnehien schmal zugemessenen Verdienst zu kürzen. Seit neuerer Zeit sind es die Grosstrafikanten, welche die theilweise Abhängigkeit (?) der Trafikanten dazu benützen, die Nebenartikel zu monopolisiren. Durch den kleinen Prozentsatz welcher den Grosstrafikanten als Provision vom Ministerium gewährt ist, gezwungen, allerlei Nebenverdienste zu suchen, nützen sie den Umstand aus, wonach die

armen Kleintrafikanten bei ihnen zur Fassung angewiesen sind und etabliren in ihrer Grosstrafik, die laut Vorschrift, keine anderen Waaren an den Trafikanten verkaufen dürfen, eine regelrechte Niederlage sämtlicher Rauchrequisitten. Es liegt auf der Hand, dass die armen Leute gezwungen sind, diese Waaren dort, für theures Geld zu kaufen, wollen sie nicht der Gnade desselben verlustig werden.

Ein solcher Unfug kann nur bei uns in Ungarn vorkommen. In Österreich hätte man schon längst denselben ein Ende gemacht. Wir denken, dass die Grosstrafikanten an Aufbesserung ihrer Provision arbeiten sollen, nicht aber daran wie man Arme Leute aussangt. Dieser erbärmliche Schacherhandel passt für die Gilde der «Handl's», nicht aber für eine Zweigdepot des kön. ung. Aerars.

Was nun die Trafikanten anbelangt, so werden wir ihnen sehr bald Gelegenheit bieten, in dieser Angelegenheit sich auszusprechen, um eventuel hohen Ortes diese Beschwerden zur Kenntniis zu bringen. Des Ferneren werden wir dafür sorgen, dass die Fabrikanten welche ihre Plakate in den Kle ntrafiken untergebracht haben wollen, den betreffenden Trafikanten gebührend dafür entschädigen. Wenn die Grosstrafiken diese Reklamtafeln in ihren Lokalen unterbringen können, so wissen auch die Grosstrafikanten warum sie es thun. Ohne Interesse geschieht diess nicht.

Vermischte Nachrichten.

Die Cigarren werden theurer. Bereits vor Wochen haben wir eine Vertheuerung der Cigarren und Tabake in grösserem Umfange avisirt. Wie wir nun vernehmen sind die Verhandlungen zwischen dem ungarischen und dem österreichischen Tabak Monopol so weit gediehen, dass die Erhöhung der Preise bei Tabak und Cigaren, bereits mit 1. Januar erfolgen soll. Nebst einigen Sorten Tabak, sollen die Regalitas, Trabucos, Britanica, Portorico im Preise erhöht werden. Wahrscheinlich werden auch einige nicht gangbare Sorten aus den Verkehr gezogen.

Defraudation bei dem österreichischen Trafikanten Verein. Jüngster Tage wurde der österreichische Justiz Minister von den Abgeordneten Malik und Genossen, wegen ein Urtheil des Landesgerichtes interpellirt, welches Urtheil den Sekretair und Redacteur Porges, sowie die Präsidentin Elise Langer, von der Anklage defraudirt zu haben freisprach, trotzdem das Gericht selber zugibt, dass 4407 K onen gestohlen wurden. Die Interpellation an den Justiz Minister lautet:

Der Erstgefertigte gestattete sich, diesen Ratskammerbeschluss lange vor Schluss der Sommersession des Reichsrates dem Justizminister zu übergeben, mit der Bitte, es wolle doch im Interesse der öffent-

lichen Moral nicht eine derartige Gerichtspraxis geübt werden. Was besagt dieser Beschluss mit anderen Worten:

«Die Sachlage ergibt, dass entweder Frau Elise Langer oder Herr — Porges defraudiert oder gestohlen haben.

Nachdem aber dem Gerichte nicht auf dem Präsentierteller gebracht wird, wer von beiden es tat, so unterziehen wir uns nicht der Mühe einer weiteren Untersuchung und lassen beide laufen.»

Es wäre wohl nichts weiter daran gelegen, ob die dermalige k. k. österreichische Justizwirtschaft ein paar strafbare Menschenexemplare mehr oder weniger herumlaufen lässt. Aber in diesem Falle hat die Sache deshalb eine Bedeutung, weil der — Porges ein höchst gefährliches Individium ist, welches sich zur Aufgabe stellte, die Trafikantenschaft irre zu führen, und sich zum Macher einer sogenannten «Organisation» aufwirft, welche geeignet ist, nach allen Richtungen, hin, und zwar sowohl für die Trafikantenschaft, die Konsumenten und den Staat gleich schädigend und zerüttend zu wirken.

Zur Unschädlichmachung dieses «Organisators» welcher mit frecher Stirne sich eine ganze wohlständige Körperschaft — wie es die Tabaktrafikantenschaft Oesterreichs ist — in den Dienst stellt, um — wie Porges verbürgtermassen sich ausdrückte — «durch die Trafikantenorganisation sich eine Lebensstellung zu sichern», ist vorerst die Stellungnahme des Justizministers zu diesem obenangeführten Ratskammerbeschluss notwendig. Es ist dieses schon aus dem Grunde notwendig, weil Porges es versteht, auch eine ganze Anzahl von Abgeordneten, welche offenbar über die innere Sachlage nicht unterrichtet sind, in seinen Dienst zu stellen und ihn in seinen unreellen Bestrebungen unbewusst zu unterstützen.

Die Gefertigten stellen daher die Anfrage:

«Ist Seine Excellenz bereit, schleunigst in dieser Sache seine Stellungnahme bekannt zu geben?»

Malik, Iro, Dr. Jäger, Spies, Kasper, Kopp, Romaczuk, Oleschnicki, Weltschik, Goll, Redlich, Winter, Stark, Dr. Chiari, Kaiser.

Wien, am 25. Oktober 1907.

Streik der Raucher in Persien. In diesen Tagen des anglo-russischen Übereinkommens über Persien klingt es trotz dokumentarischer Beglaubigungen fast ungläublich, was genaue Kenner Persiens in der «City» aus den Tagen der englisch-russischen Rivalität in dem Reiche des Schah zu erzählen wissen. Ein englisches Syndikat erhielt seiner Zeit das Monopol der Tabakausfuhr und des Tabakverkaufs gegen eine Jahreszahlung von 15,000 Pfund Sterling bewilligt. Aber die Russen steckten sich hinter die Mullahs, und die mac ten den frommen Persern die Hölle heiss, indem sie erklärten, dass der Tabak, der durch die Hände der Ungläubigen gegangen, dadurch unrein und

sein Genuss unerlaubt geworden sei. Dies hatte zur Folge, dass in ganz Persien ein Streik der Tabakraucher eintrat, und die reichen persischen Tabakhändler lieber ihre Vorräte auf offenem Marktplatze verbrannten, als sie in die Hände der Ungläubigen übergehen zu lassen. Als die persische Regierung sanften Zwang versuchte, wurde ein Massacre der Engländer angedroht, so dass schliesslich auf Drängen des englischen Gesandten selbst die Konzession wieder aufgehoben wurde.

Aus dem Jahresbericht 1906 des k. u. k. österreichisch-ungarischen Konsularamts zu Alexandrien. Cigaretten. Am 1. Juli 1906 wurde der Einfuhrzoll von ägyptischen Cigaretten in Deutschland von Mk. 2,70 auf 7 Mk. pro kg erhöht, und hierdurch fiel der Bezug Deutschlands, welches der bei weitem wichtigste Abnehmer ägyptischen Cigaretten ist von 368,645 kg im Jahre 1905 auf 256,458 kg im Jahre 1906. Natürlich findet dieser Ausfall auch in den Gesamtziffern seinen Ausdruck, den die Ausfuhr fiel von 702,813 kg im Werte von 554,372 L. E. auf 590,047 kg im Werte von 465,863 L. E. Berichtsjahre. England bezog 86,581 kg. Indien 73,681 kg. Oesterreich-Ungarn 46,769 kg. Frankreich 19,895 kg.

Cigarettenpapier. Die Einfuhr weist einen Ausfall auf und fiel von 37,319 L. E. im Jahre 1905 auf 33,497 L. E. in Berichtsjahre. Oesterreich-Ungarn bestreitet nach wie vor den weitaus grössten Teil dieses Imports und liefert fast ansschliesslich Bogenpapier.

Ueber die chinesische Cigarettenindustrie wird mitgeteilt, dass die von einer neugegründeten chinesischen Cigarettenfabrik auf den Markt gebrachten Cigaretten unter den Chinesen, allerdings auch nur unter diesen, guten Absatz finden. Für den Fremden ist der Geschmack zu streng. Es wird einheimischer Tabak, der sehr schwer ist, verwandt, in ziemlich breiten Streifen, aber auch Tabak aus Sumatra und von den Philippinen. Die Verpackung ist in Schachteln zu 10 mit Spitzen zum Preise von 2—2½ Cents. Die Anregung zur Verwendung einheimischen Tabaks scheint zuerst von der Landwirtschaftsschule in Pautingsu gekommen zu sein. Jedenfalls steht die hier hergestellte Cigarette in erfolgreichem Wettbewerb mit den Erzeugnissen der in Schanghai blühenden American Tobacco Co., die infolge einer äusserst rührigen Reklame auch im Norden Chinas grossen Absatz hat. Auch in der Reichshauptstadt Peking sind neue Industriebetriebe im Entstehen begriffen.

Vom türkischen Tabaksmarkte wird aus Konstantinopel geschrieben: Durch die langanhaltende Dürre dieses Sommers schien die mazedonische Tabakernte sehr bedroht. Zum Glück fiel aber noch rechtzeitig Regenwetter ein wodurch sich die Pflanzungen so erholten, dass jetzt eine sehr gute Ernte erhofft wird. Auch die Qualität verspricht gut zu werden. Die Erntearbeiten sind im vollen Gange. Auch aus Trapezunt, Samsun usw. kommen günstige Nachrichten über den Ausfall der Ernte, in Trapezunt-Bafra wird sie mit 5 Millionen Kilogramm veranschlagt gegen nur 3 Millionen im Vorjahre. Die Preise behaupten sich. — Der grösste Kummer der türkischen Tabakhändler ist seit einigen Jahren der Wettbewerb des griechischen Tabaks. In Griechenland hat der Tabakbau in den letzten Jahren ganz ansehnliche Fortschritte gemacht besonders in Thessallien, und griechischer Tabak ist hauptsächlich in Aegypten für die Herstellung der Cigaretten sehr beliebt. Auch in Deutschland wird er verarbeitet. In diesem Jahre ist die Tabakernte in Griechenland sehr schlecht ausgefallen und ergibt nur ungefähr ein Drittel ihres Durchschnittsertrages. Mit den Vorräten von der 1905-er reichlichen Ernte dürften ungefähr 4 Millionen Kilogramm gelben griechischen Tabaks dem Handel zur Verfügung stehen. Fast soviel verbraucht Aegypten allein. In guten Jahren werden gegen 7 Millionen Kilogramm gelben Tabaks geerntet. Die Preise ziehen wegen der Knappheit der Vorräte an, und minderwertige Sorten, die noch vor wenigen Wochen keine Käufer fanden sind jetzt sehr begehrt.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!

Legjobb a

Kardos

svéd gyújtó.

Legjobb a

**Germán és
Krokodil**

rózsaszalon-gyújtó.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!